

Hanna Lagerlöf
Flyktingsamordnare
08 560 39 236295
karolina.nygren@ekero.se

Socialnämnden

Utökning av platser för ensamkommande asylsökande barn

Dnr SN13/92-700

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att i avtal med Migrationsverket reglera att Ekerö kommuns mottagande avseende asylsökande ensamkommande barn utökas till fem asylplatser.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån den ökande inströmningen av ensamkommande barn finns ett stort behov av att öka kommunernas mottagande av ensamkommande barn. Länsstyrelsen, som förhandlar om platsöverenskommelser med kommunerna för Migrationsverkets räkning, har utarbetat ett förslag till nya överenskommelser med länets kommuner. Förslaget syftar främst till att ta fram fler platser i länet för asylsökande ensamkommande barn.

Länsstyrelsen föreslår att Ekerö kommun ökar sitt mottagande av asylsökande ensamkommande barn till sex platser istället för dagens tre platser. Utifrån Ekerö kommuns utformning av flyktingmottagningen bedöms utökning till sex asylplatser bli ett för stort åtagande. Förslaget är istället att utöka asylplatserna till fem platser, det vill säga en utökning med två platser.

Ärendets beredning

Socialchefen fick under hösten 2012 uppdrag av Kommunstyrelsen att utreda Länsstyrelsens förslag kring utökat mottagande. Länsstyrelsen och Kommunförbundet Stockholms Län har under hösten 2012 och

våren 2013 hållit dialogseminarier med länets kommuner där socialchef deltagit. Den 21 september träffade socialchefen utvecklingsledare från Länsstyrelsen för överläggning om ny överenskommelse.

Ärendet

Ekerö kommun tar sedan mars 2011 emot ensamkommande barn. Nuvarande överenskommelse innebär ett mottagande på tre asylsökande barn och två barn med uppehållstillstånd. Barnen är företrädesvis pojkar i ålder 15-18 år som placeras på Ekuddens asyl- och PUT-boende, som är ett Hem för vård eller boende (så kallat HVB). Barnen går främst i skolan på det Individuella gymnasiet i Ekerö.

Sedan sommaren 2006, då kommunerna övertog huvudansvaret för ensamkommande barn från Migrationsverket, har antalet ensamkommande barn ökat i stort sett oavbrutet. Under 2006 kom 816 barn. År 2012 hade antalet ökat till 3578 barn. De flesta var pojkar i åldern 16 - 17 år och 82 % av dessa barn fick uppehållstillstånd i Sverige. Under 2013 och under de närmsta åren förväntas omkring 4000 ensamkommande barn komma till Sverige årligen. Flertalet barn kommer från Afghanistan, Somalia och Syrien.

Utifrån den ökade volym ensamkommande barn som kommer till Sverige har Länsstyrelsen i Stockholms län utarbetat ett förslag till nya överenskommelser gällande mottagande av ensamkommande asylsökande barn. Förslaget syftar främst till att öka antalet platser för asylsökande barn i länet. Förslaget till fördelningen av platser i kommunerna är gjord utefter en basnivå för mottagande och därefter viktat mot indikatorer som invånarantal, andel utrikesfödda och andel egenbosatta flyktingar.

Länsstyrelsen föreslår att Ekerö kommun ökar sitt mottagande av asylsökande ensamkommande barn till sex platser istället för dagens tre platser.

Länsstyrelsen har under hösten 2012 och våren 2013 förhandlat med samtliga kommuner i Stockholms län. Flertalet kommuner har accepterat Länsstyrelsens förslag angående ökat antal asylplatser. Beslut om att utöka mottagandet av asylsökande ensamkommande barn är fattat i 16 av länets kommuner. Beslut är ännu inte fattat i sex av kommunerna. Endast två kommuner (Nykvarn och Vaxholm) har sagt nej till att utöka sina platser. Solna och Sigtuna är undantagna från förfrågan om att utöka platserna eftersom de är så kallade ankomstkommuner.

Utifrån Ekerö kommuns utformning av flyktingmottagningen bedöms utökning till sex asylplatser bli ett för stort åtagande. Förslaget från socialchefen är att utöka asylplatserna till fem platser, det vill säga en utökning med två platser. Utökningen genererar maximalt åtta nya barn per år, men troligtvis blir antalet betydligt lägre.

Individuella gymnasiet, där flertalet av eleverna går, har bedömt att de klarar av att tillgodose undervisningen vid en utökning. Attendo IOF, som tillhandahåller boendet Ekuddens asyl och PUT-boende som Ekerö kommun har avtal med, är sedan tidigare informerat om att Ekerö kommun kan komma att öka mottagandet. Attendo är villigt att ta på sig ett utökat uppdrag från Ekerö kommun och kommer att göra vad som är möjligt för att tillgodose behovet av fler boendeplatser.

Aktuellt

Ekerö kommun har velat avvakta den Lagrådsremiss om mottagande av ensamkommande barn som lades fram 2 maj 2013, innan nytt avtal om utökning av asylplatser aktualiseras på socialnämnden. Den 30 maj 2013 överlämnade regeringen en proposition (2012/13:162) om kommunalt mottagande av ensamkommande barn. Propositionen antogs av riksdagen den 19 september 2013. Det blir alltså en lagändring som börjar gälla den 1 januari 2014. Sammanfattningsvis innebär lagändringen att migrationsverket kan anvisa barn till kommuner som inte har avtal.

Enligt Länsstyrelsen blir det i praktiken att Migrationsverket att anvisar barn till kommuner som inte har avtal. I Stockholms län kommer det bli så att barn som blir "över" i första hand kommer att anvisas till kommuner som har avtal med ett lågt antal mottagningsplatser. Det innebär att kommunen måste ta emot inom 24 timmar. Enligt Länsstyrelsen är det en stor fördel för kommunen att ha avtal i enlighet med länsstyrelsens förslag, då slipper kommunen akutmottagning. För Ekerös del innebär det ett utökat avtal från 3 till 5 asylplatser.

Sammanfattning av propositionen

I propositionen föreslås att lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ändras så att Migrationsverket får utvidgade möjligheter att anvisa asylsökande ensamkommande barn till en kommun som inte har en överenskommelse med verket om mottagande av ensamkommande barn. Några särskilda skäl för anvisning till kommuner utan överenskommelse ska inte längre krävas. Ett beslut om anvisning ska inte kunna överklagas.

Förslaget innebär ingen förändring när det gäller ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Migrationsverket ska alltså även fortsättningsvis ha det övergripande ansvaret för mottagande av ensamkommande barn och mottagandet av barnen ska ske i kommunerna.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna.

Konsekvenser

En utökning av antalet asylplatser får konsekvenser på antalet ensamkommande barn som Ekerö kommun ansvarar för. Migrationsverket har som målsättning att handlägga barnens ärenden skyndsamt, vilket innebär inom tre månader. Dock har Migrationsverket under det senaste året inte klarat av att hålla denna tidsgräns. Handläggningstiderna har istället uppgått till omkring sex månader.

Om Migrationsverket skulle klara att hålla tidsgränsen på tre månader skulle en utökning av antalet asylplatser till fem platser, dvs. i enlighet med förslaget, medföra maximalt åtta fler barn per år. Dock bedöms detta vara ytterst osannolikt då inget tyder på att Migrationsverket kommer att klara av handläggningstiden tre månader samt att alla barn inte får stanna i Sverige. Omkring 20 % av barnen beräknas få ett avslagsbeslut, vilket stoppar upp inflödet under tiden barnet får sitt ärende prövat i högre instanser.

Ett utökat mottagande får konsekvenser i form av ökad belastning på skolan och handläggare inom socialtjänsten. Individuella gymnasiets rektor Rolf Sörman har tillfrågats och bedömer att Individuella gymnasiet har kapacitet att ta emot ytterligare elever.

Attendo IOF är informerade om den föreslagna utökningen och är intresserade av att utöka boendeplatser och tillgodose Ekerö kommuns behov.

Flyktingsamordnaren anser att ökningen av arbetsbelastning är svårbedömd. Arbetsbelastningen beror på behov hos det enskilda barnet, Migrationsverkets handläggningstid och om barnet får uppehållstillstånd eller ej.

Ekonomiskt täcks kostnader för de ensamkommande barnens placering, uppehälle, kostnad för god man etc. av statsbidrag från Migrationsverket. Dock kommer inte statsbidragen att täcka kostnader för eventuella framtida behov av ytterligare handläggartjänster.

Johan Pehrsson
Socialchef

Hanna Lagerlöf
Flyktingsamordnare

Beslutet expedieras till
Länstyrelsen